

SELETUSKIRI

ühistranspordiseaduse muutmise seaduse eelnou juurde

1. Sissejuhatus

Ühistranspordiseaduse muutmise seaduse eelnõu (edaspidi *eelnõu*) eesmärk on viia sõidukijuhi teenindajakaardi (edaspidi *teenindajakaart*) menetlus ja väljastamine riiklikust ühistranspordiregistrist (edaspidi *ühistranspordiregister*) üle majandustegevuse registrisse (edaspidi *MTR*).

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ühistranspordiosakonna õigusnõunik Kristella Kukk (5676 7894; e-post: Kristella.Kukk@agri.ee) ja sama osakonna juhtivspetsialist Katrin Tambur (5851 6035; e-post: Katrin.Tambur@agri.ee). Eelnõule on juriidilise ekspertiisi teinud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Romet Viikmäe (625 6176, romet.viikmae@agri.ee). Eelnõu ja seletuskirja toimetab keeleliselt Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Leeni Kohal (5698 3427, e-post leeni.kohal@agri.ee).

2. Seaduse eesmärk

Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (edaspidi *MSÜS*) § 8 kohaselt on erinõuetega majandustegevuse andmed kantud MTR-i või muusse samalaadsesse registrisse. MSÜS-i eesmärk oli koondada kõik erinõuetega majandustegevuste andmed ühte registrisse ja vältida MTR-i kõrval teiste seaduste alusel sätestatud erilisi järelevalveregistreid. Praegu peetakse teenindajakaartide üle arvestust ühistranspordiregistris. Eelnõuga viiakse teenindajakaartide taotluste menetlemine ja teenindajakaartide väljastamine ühistranspordiregistrist üle MTR-i. Teenindajakaartide taotlemine ja nende menetlemine toimub juba praegu MTR-is, mistõttu ei ole vaja ühistranspordiregistris olevate andmete üleviimise tõttu MTR-i olulises mahus arendada, samuti ei kaasne sellega olulisi rahalisi kulutusi. Eelnõu eesmärk on tagada, et kodanike jaoks oleks kõik loa- ja teatemenetlused kättesaadavad ühest kohast, ning hoida kokku riigi kulusid, mis kaasnevad erinevate registrite haldamise ja arendamisega.

Ühistranspordiregister on hetkel majutatud Transpordiameti serveris ja selle majutamine lõpeb 2025. aasta lõpus. Transpordiametil kaasnevad selle registriga tõsised turvariskid, kuna süsteem on aegunud ja hooldamata. Aegunud ja hooldamata registri jätkuv majutamine ohustab ka teisi Transpordiametis kasutusel olevaid süsteeme, mis asuvad samas klastris. Seetõttu lõpeb teenindajakaartide praegusel viisil avalikkusele näitamine.

3. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist. Eelnõu §-s 1 sätestatakse ühistranspordiseaduse (edaspidi *ÜTS*) muudatused ning §-s 2 seaduse jõustumine 2026. aasta 1. jaanuaril.

Eelnõu § 1 punktiga 1 tunnistatakse kehtetuks ÜTS-i § 58 lõike 3 punkt 5, millega jäetakse ÜTS-ist välja nõue esitada teenindajakaardi saamiseks isikut tõendavate dokumentide seaduse § 15 lõike 7 alusel kehtestatud nõuetele vastav foto. Kuivõrd teenindajakaart väljastatakse

tähtajatult, ei ole dokumendifotole seatud kehtivuse ajast (6 kuud) lähtuvalt foto esitamine enam vajalik.

Eelnõu § 1 punktiga 2 muudetakse ÜTS-i § 62 lõiget 3, mille kohaselt jäetakse MTR-is avaldatavate andmete loetelust välja nõue avaldada sõidukijuhi pilt.

Eelnõu § 1 punktiga 3 muudetakse ÜTS-i § 73 lõiget 1. Nimetatud sättest jäetakse välja sõnad „ning välja antud teenindajakaartide“, sest ühistranspordiregistri pidamise eesmärk muutub. Edaspidi ei peeta ühistranspordiregistris enam arvestust teenindajakaartide üle.

Eelnõu § 1 punktiga 4 tunnistatakse kehtetuks ÜTS-i § 74 lõike 1 punkt 7. Nimetatud sätte kohaselt kuulusid ühistranspordiregistri koosseisu ka teenindajakaartide andmed. Edaspidi peetakse teenindajakaartide andmete üle arvestust ainult MTR-is.

Eelnõu § 1 punktiga 5 tunnistatakse kehtetuks ÜTS-i § 75 punkt 8. Edaspidi ei ole valla- või linnavalitsuse, mittetulundusühingu või piirkondliku ühistranspordikeskuse (edaspidi *ÜTK*) kohustus kanda ühistranspordiregistrisse andmeid teenindajakaartide kohta.

Eelnõu § 1 punktiga 6 muudetakse ÜTS-i § 77 lõiget 1. Kui praegu kajastuvad MTR-is andmed ühenduse tegevusloa, ühenduse tegevusloa koopia, tegevjuhi, taksoveoloa ja sõidukikaardi kohta, siis edaspidi kantakse sinna andmed ka teenindajakaardi kohta.

Eelnõu § 2 kohaselt jõustub seadus 2026. aasta 1. jaanuaril. Seaduse jõustumise ajaks on valitud 2026. aasta 1. jaanuar põhjusel, et registri majutamine Transpordiameti serveris lõpeb 2025. aasta lõpus ning 2026. aasta alguseks peab olema loodud seaduslik alus andmete säilitamiseks MTR-is .

4. Eelnõu terminoloogia

Eelnõus ei ole kasutusele võetud uusi ega võõrsõnalisi termineid.

5. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõul ei ole puutumust Euroopa Liidu õigusega.

6. Seaduse mõjud

Kavandatav muudatus: Seaduseelnõu loob õigusliku aluse sõidukijuhtide teenindajakaartide taotluse menetlemise ja väljastamise üleviimiseks ühistranspordiregistrist MTR-i.

Mõju valdkond: Mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele: Mõju võib pidada väheoluliseks, kuna mõju ulatus ja sagedus on väikesed, muudatusega ei kaasne olulisi riske ega negatiivseid kõrvalmõjusid. Eelnõu mõju ei ole muudatuste vähese ulatuse ja sageduse tõttu oluline ning muudatused ei ole põhimõttelised. Samuti ei kaasne negatiivsete kõrvalmõjude riski ning ei suurene halduskoormus. Selle tõttu ei ole eelnõu kohta üksikasjalikku mõjude analüüsi läbi viidud, samal põhjusel on eelnõu koostamise käigus loobutud ka väljatöötamiskavatsuse ning kontseptsiooni koostamisest.

Sihtgrupp: KOV-id ja ÜTK-d. Potentsiaalseid teenindajakaartide väljastajaid on Eestis kokku 88, millest 79 on KOV-id ja üheksa ÜTK-d. Teenindajakaardi väljastamise menetluse protsessis dokumendi andja jaoks midagi ei muutu.

7. Seaduse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevused, eeldatavad kulud ja tulud

Eelnõuga kavandataivate muudatuste rakendamisega ei kaasne lisakulusid riigieelarvest, sest MTR-is on kõik vajalikud arendused tehtud ja muudatusteks vajalike analüüsi-, arendus- ja juurutamistööde maksumus on hinnanguliselt 5000 eurot, mis kantakse Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve ameti eelarvest.

Teenindajakaarte väljastavatele kohalikele omavalitsustele ei muutu menetluse käigus midagi. Eelnõuga tehtavate muudatuste rakendamise tulemusena tekib rahaline kokkuvõtte, sest kaob vajadus pidada arvestust teenindajakaartide üle ühistranspordiregistris.

8. Rakendusaktid

Rakendusaktina on vaja muuta kehtivat Vabariigi Valitsuse 22. oktoobri 2015. a määrust nr 106 „Riikliku ühistranspordiregistri põhimäärus“, jättes registri koosseisust välja teenindajakaartide andmestik.

9. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub 2026. aasta 1. jaanuaril.

10. Eelnõu koostöölastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi EIS kaudu koostöölastamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Kliimaministeeriumile.

Eelnõu esitati arvamuse avaldamiseks Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile, Eesti Linnade ja Valdade Liidule ning kõigile 9 ühistranspordikeskusele (Põhja-Eesti, Ida-Virumaa, Järvamaa, Jõgevamaa, Tartumaa, Kagu, Valgamaa, Viljandi ja Pärnumaa) ja 2 vallale (Saaremaa ja Hiiumaa).

Kliimaministeerium koostöölastas eelnõu märkusteta. Ettepanekud ja märkused esitasid Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ning Eesti Linnade ja Valdade Liit. Eelnõu kohta tehtud märkuste ja ettepanekutega arvestamise ning mitteametamise tabel on seletuskirja lisas.

(allkirjastatud digitaalselt)

Marko Gorban

Kantsler